

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **LUKAS AUTO s. r. o.**, IČO: 02943140
sídlem Partyzánská 579, 675 21 Okříšky

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2019, č.j. JMK 699/2019, sp. zn. S-JMK 173378/2018/OD/VW,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 3. 1. 2019, č.j. JMK 699/2019, sp. zn. S-JMK 173378/2018/OD/VW, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2019, č.j. JMK 699/2019, sp. zn. S-JMK 173378/2018/OD/VW (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž

bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností, ze dne 31. 10. 2018, č. j. ODSČ-65200/17-48 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně jako provozovatelka blíže specifikovaného vozidla shledána vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“). Uvedeného přestupku se měla žalobkyně dopustit tím, že nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Tyto povinnosti byly porušeny ze strany řidiče vozidla, který není znám, a to dne 20. 11. 2016 v 3:21 hodin, kdy tento řidič neoprávněně užil chodník tím, že na něm zastavil, čímž se dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Žalobkyni byla za přestupkové jednání uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení.

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení a vypořádal námítky žalobkyně. K odvolací námitce, že správní orgán I. stupně neučinil nezbytné kroky ke zjištění řidiče, žalovaný poukázal na výzvu a poučení provozovateli vozidla (žalobkyni) a na skutečnost, že žalobkyně ve lhůtě k tomu určené sdělila, že v uvedené době měl vozidlo v užívání P. S., trvale bytem X., korespondenční adresa X. Podle žalovaného žalobkyně sdělila neúplné údaje, dle kterých nebylo možné sdělenou osobu identifikovat, a proto správní orgán věc týkající se prošetření podezření ze spáchání dopravního přestupku ze dne 20. 11. 2016 dle § 76 odst. 1 písm. k) zákona o přestupcích odložil. Tento postup žalovaný aproboval s odkazem na citaci části odůvodnění z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016 – 17. Žalovaný se dále k odvolacím námitkám žalobkyně zabýval mj. povahou přestupkové odpovědnosti provozovatele vozidla, otázkou, zda skutkové okolnosti přestupku byly zjištěny dostatečně či odůvodněním výše a druhu sankce.

III. Žaloba

4. Žalobce navrhl, aby bylo napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušeno a řízení o přestupku žalobkyně bylo zastaveno.
5. Žalobkyně uvedla, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně či vůbec nezabýval odvolacími důvody, a sice a) správní orgán neučinil potřebné kroky ke zjištění řidiče, b) skutek byl v době nabytí právní moci rozhodnutí promlčen, c) správní orgán manipuloval s daty ve spisové dokumentaci v neprospěch obviněného, a d) správní orgán ignoruje plnou moc zmocněnce a nedoručuje mu do datové schránky.
6. Ad a) žalobkyně uvedla, že správní orgán nevyzval provozovatele ke sdělení totožnosti řidiče. Správní orgán pouze poučil provozovatele o možnosti sdělení totožnosti řidiče. Provozovatel v souladu s tímto poučením odpověděl a zaslal údaje o řidiči vozidla. Pokud nebyly udané údaje dostačující, měl se správní orgán provozovatele dotázat na další podrobnosti za užití § 37 odst. 3 správního řádu či § 137 správního řádu, což neučinil, údaje o řidiči tedy dostatečně nezjišťoval. Odkaz žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016 – 17, potvrzuje skutečnosti, které správní orgán I. stupně zanedbal (viz bod 21 tohoto rozsudku).

7. Ad b) žalobkyně uvedla, že údajný správní delikt se stal před 1. 7. 2017, nicméně řízení bylo zahájeno až po 1. 7. 2017. Podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), který se aplikuje na podkladě § 112 odst. 2 zákona o přestupcích, je promlčecí lhůtou 1 rok. V tomto případě byl příkaz vydán 30. 10. 2017 (dle soupisky spisu dokonce 20. 10. 2017) a potvrzující rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno až 31. 10. 2018, tedy bezpochyby 1 rok od vydání příkazu. Skutek byl tedy v době nabytí právní moci rozhodnutí promlčen a odpovědnost za přestupek zanikla.
8. Ad c) žalobkyně uvedla, že dle soupisky správního spisu byl příkaz vložen do spisu již 20. 10. 2017, avšak dokument příkaz byl dle hlavičky vytvořen až 31. 10. 2017, tj. 11 dní poté. Takové nakládání se spisovým materiálem, kdy nelze s jistotou tvrdit, který dokument byl kdy vytvořen a založen do spisu zakládá nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Touto manipulací se správním spisem se mohl správní orgán pokusit zamezit namítanému promlčení přestupku či antedatovat odložení přestupku.
9. Ad d) žalobce poukázal na to, že dne 16. 11. 2018 byla správnímu orgánu prostřednictvím datové schránky žalobkyně doručena plná moc, která byla dále na základě usnesení ze dne 27. 11. 2018, doručeného dne 6. 12. 2018, náležitě doplněna. Správní orgán však zmocněnci žalobkyně do datové schránky nedoručuje, čímž porušuje § 33 správního řádu.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že trvá na svém posouzení skutkového stavu, který má za prokázaný. K otázce nezbytných kroků a prekluze se podle jeho názoru soudy vyjádřily opakovaně, proto odkázal na (blíže nespecifikované) rozsudky. Plná moc ze dne 16. 11. 2018, kterou udělila žalobkyně L. U., nadále nesplňovala zákonné náležitosti, k jejich doplnění byla žalobkyně vyzvána usnesením ze dne 27. 11. 2018, což neučinila a nadále vystupovala v řízení sama. Údajný zmocněnec nebyl v rámci řízení nijak aktivní. Žaloba by měla být zamítnuta, neboť není důvodná.
11. V replice žalobkyně uvedla, že plnou moc doplnila prostřednictvím datové schránky dne 7. 12. 2018 (ID zprávy 629939166). Zmocněnec žalobkyně v řízení pochopitelně nevystupoval, když mu správní orgán nedoručoval. Žalobkyně jinak setrvala na důvodech žaloby.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

12. Ve správním spisu se nachází oznámení přestupku, fotodokumentace přestupku ze dne 20. 11. 2016, výzva provozovateli vozidla ze dne 13. 1. 2017, v níž bylo provozovateli vozidla (žalobkyni) sděleno, že došlo ke spáchání přestupkového jednání a v níž byl provozovatel vozidla vyzván k zaplacení částky 700 Kč a poučení o postupu správního orgánu v případě (ne)uhrazení této částky ve stanoveném termínu. Tato výzva, která byla žalobkyni doručena dne 16. 1. 2017, rovněž obsahuje „Informace k výzvě provozovateli vozidla“. Dne 15. 3. 2017 žalobkyně správnímu orgánu sdělila, že v době údajného spáchání přestupku měl vozidlo svěřené P. S., trvale bytem X., korespondenční adresa X.
13. Správní spis dále obsahuje usnesení ze dne 17. 10. 2017, kterým byla věc oznámení přestupku odložena, neboť správní orgán nezjistil do šedesáti dnů od přijetí oznámení nebo ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující řízení proti určité osobě. Následně byl vydán příkaz ze dne 30. 10. 2017, doručený žalobkyni dne 31. 10. 2017, jímž

byla žalobkyni za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu uložena pokuta 1 500 Kč, proti němuž podala žalobkyně včasný odpor, v němž namítla též podjatost úřední osoby. Usnesením ze dne 28. 11. 2011 byla žalobkyně vyzvána ke konkretizaci námítky podjatosti, na což žalobkyně reagovala podáním ze dne 4. 12. 2017. Usnesením ze dne 19. 12. 2017 byla námitka podjatosti zamítnuta, proti čemuž se žalobkyně odvolala. Rozhodnutím žalovaného ze dne 12. 2. 2018 bylo usnesení o námitce podjatosti potvrzeno.

14. Dne 1. 6. 2018 byla správnímu orgánu doručena plná moc žalobkyně ve prospěch pana J. F., kterou byla uvedena osoba zmocněna nahlížet do spisového materiálu, pořídit kopii spisového materiálu, seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a případně se k nim vyjádřit. Výslovně bylo uvedeno, že plná moc není plnou mocí pro celé řízení ve smyslu § 33 odst. 2 písm. b) správního řádu. Správní spis dále obsahuje protokol o provedeném dokazování mimo ústní jednání a o seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 18. 6. 2018, podepsaný zmocněncem J. F. Žalobkyně se následně k podkladům před vydáním rozhodnutí písemně vyjádřila dne 1. 7. 2018 a dne 31. 10. 2018 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí. Žalobkyně podala odvolání s plnou mocí pro pana L. U. a následně byla usnesením ze dne 27. 11. 2018 vyzvána k předložení řádné plné moci a k doplnění odvolání. Na tuto výzvu reagovala žalobkyně (prostřednictvím svého jednatele L. U.) podáním ze dne 6. 12. 2018, v němž uvedla, že plná moc pro pana L. U. (dle data narození osoby odlišné od jednatele žalobkyně) je platná od 16. 11. 2018 pro celé řízení, odvolání bylo žalobkyní doplněno dne 7. 12. 2018. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a že se jedná o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).
16. Nejprve bylo třeba posoudit námitku zániku přestupkové odpovědnosti, neboť se jedná o námitku, k níž je soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2015, č. j. 3 As 57/2004 – 39, č. 845/2006 Sb. NSS). Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 – 46, č. 3528/2017 Sb. NSS, *„(r)ozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější“*.
17. Žalobkyně se dle správního orgánu dopustila přestupku, neboť jako provozovatel vozidla nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. V posuzované věci nebylo sporu o tom, že skutek byl spáchán dne 20. 11. 2016 v 03:21 hodin. Porušení pravidel silničního provozu spočívalo v neoprávněném zastavení vozidla (na chodníku).

18. Příkaz podle § 150 odst. 1 správního řádu byl vydán dne 30. 10. 2017 a žalobkyni byl doručen 31. 10. 2017. Podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 platilo, že *„(o)dovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.“*
19. Dne 1. 7. 2017 nabyt účinnosti zákon o přestupcích, který sjednotil prekluzivní (promlčecí) dobu pro všechny přestupky (správní delikty a přestupky podle předcházející právní úpravy). Podle § 30 písm. a) zákona o přestupcích platí, že *„(p)romlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.“* Za přestupek spáchaný žalobkyní podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, ve znění účinném od 1. 7. 2017, je možné uložit pokutu maximálně do výše 10 000 Kč.
20. Podle § 31 odst. 1 zákona o přestupcích počíná promlčecí doba běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku. Podle § 32 odst. 2 písm. a) a b) téhož zákona se promlčecí doba přerušuje oznámením o zahájení tohoto přestupku (tj. doručením tohoto oznámení), nebo vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, přičemž přerušením promlčecí doby počíná běžet promlčecí doba nová.
21. Podle § 112 odst. 1 zákona o přestupcích platí, že *„na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější“.*
22. Podle § 112 odst. 2 zákona o přestupcích ve znění účinném do 25. 2. 2020 platilo, že *„(u)stanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“* Dle právní úpravy v tomto znění tak odpovědnost žalobkyně za správní delikt nemohla zaniknout dříve, než by zanikla dle zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017.
23. V průběhu řízení o žalobě Ústavní soud nálezem ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, zrušil pro rozpor s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) větu první § 112 odst. 2 zákona o přestupcích dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů, k čemuž došlo dne 26. 2. 2020. Ústavní soud následně nálezem ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, ze stejného důvodu zrušil i zbývající část § 112 odst. 2 přestupkového zákona, a to dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů, k čemuž došlo dne 22. 7. 2020. V tomto nálezu (body 21 – 24) shrnul:
24. V „nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19, kterým bylo zrušeno ustanovení § 112 odst. 2 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky, se Ústavní soud zabýval výkladem pojmu „trestnost“ v čl. 40 odst.

6 větě první Listiny. Dospěl zde k závěru, že v základu institutu promlčení trestní odpovědnosti či odpovědnosti za přešůpek leží myšlenka, že uplynutím času slábne, až docela zanikne potřeba trestněprávní reakce na čin jak z hlediska generální prevence, tak z hlediska individuálního. Nová právní úprava, která může způsobit, že k promlčení dojde až po delším čase v porovnání s úpravou předchozí, v sobě nutně nese náhled, že zákonodárce nově pojímá spáchaný čin závažněji, stanovil-li úpravu, která umožní zánik trestnosti uplynutím delšího časového úseku v porovnání s předchozí úpravou. Ústavní předpisy obecně nekladou překážku zpřísnění trestnosti, jde-li stále o úpravu trestu přiměřenou spáchanému činu. Může se tak dít jen pro činy spáchané po účinnosti úpravy, jež přinesla zpřísnění trestnosti, nikoli pro činy spáchané před její účinností. Ustanovení čl. 40 odst. 6 věty první Listiny dopadá na každou úpravu, která přináší prostřednictvím úpravy promlčení trestní odpovědnosti či odpovědnosti za přešůpek zpřísnění trestnosti. V uvedeném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 tak byl vyjádřen právní názor, podle kterého § 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přešůpky přikazuje užít úpravu promlčení odpovědnosti za přešůpky podle zákona o odpovědnosti za přešůpky i na činy spáchané před účinností tohoto zákona, neboť úprava promlčení odpovědnosti za přešůpek tvoří součást vymezení trestnosti ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny, s nímž byla v tehdejší věci napadená zákonná úprava v rozporu, jelikož vede k užítí pozdější úpravy trestnosti, která je v neprospěch obviněného. Z tohoto důvodu Ústavní soud § 112 odst. 2 větu první zákona o odpovědnosti za přešůpky zrušil pro jeho rozpor s čl. 40 odst. 6 větou první Listiny. (...)

25. Již v minulosti Ústavní soud též dovodil [srov. např. nále z dne 22. 1. 2001 sp. zn. IV. ÚS 158/2000 (N 12/21 SbNU 91)], že podle čl. 40 odst. 6 Listiny se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchan. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější. Rozhodujícím kritériem pro posouzení otázky, zda použití pozdějšího zákona by bylo pro pachatele příznivější, je celkový výsledek z hlediska trestnosti, jehož by bylo při aplikaci toho či onoho zákona dosaženo, s přihlédnutím ke všem právně rozhodným okolnostem konkrétního případu. Použití nového právního předpisu je tedy pro pachatele příznivější tehdy, jestliže jeho ustanovení posuzována jako celek skýtají výsledek příznivější než právo dřívější. (...) Proto bude třeba vždy v každém konkrétním případě srovnat právní úpravu přešůpkového práva účinnou do 30. 6. 2017, a to nejen podle § 29 a násl. zákona o odpovědnosti za přešůpky, nýbrž i úpravy speciálních promlčecích dob ve zvláštních zákonech (viz zejména tzv. změnový zákon č. 183/2017 Sb.), a podle obecných pravidel § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přešůpky určit, která úprava je pro pachatele (nyní) přešůpku spáchaného do 30. 6. 2017 příznivější.“
26. Soud se tedy zabýval tím, která právní úprava zániku odpovědnosti za správní delikt (přešůpek) je pro žalobkyni příznivější. Podle § 125e odst. 3 a 5 zákona o silničním provozu by odpovědnost žalobkyně za správní delikt zanikla, jestliže by o něm správní orgán ne zahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchan. Žalobkyně se protiprávního jednání dopustila dne 20. 11. 2016. Správní orgán I. stupně se o správním deliktu dozvěděl dne 6. 1. 2017 z oznámení o přešůpku v dopravě vyhotoveného Městskou policií Brno. Správní řízení s žalobkyní jako provozovatelem vozidla bylo zahájeno dne 31. 10. 2017 doručením příkazu, tedy v rámci dvouleté subjektivní i čtyřleté objektivní lhůty ve smyslu § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu. K výkladu uvedené čtyřleté objektivní lhůty se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 337/2016-45, v němž dospěl k závěru, že uplynutím této lhůty odpovědnost za správní delikt zaniká. Jinými slovy v dané objektivní lhůtě musí být řízení nejen zahájeno, ale též pravomocně skončeno. Při aplikaci této právní úpravy by k zániku odpovědnosti žalobkyně za správní delikt (přešůpek) nedošlo, neboť o něm bylo

pravomocně rozhodnuto před uplynutím čtyřleté objektivní lhůty, k němuž došlo až dne 20. 11. 2020.

27. Podle zákona o přestupcích [viz shora citovaný § 30 písm. a), § 31 odst. 1] počne promlčecí doba za správní delikt (přestupek) žalobkyně běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku, tj. 21. 11. 2016. V případě žalobkyně se běh promlčecí doby přerušil dne 31. 10. 2017, kdy jí byl doručen příkaz, jímž byla uznána vinnou ze spáchání přestupku. Dne 1. 11. 2017 tedy počala dle § 32 odst. 2 písm. a) zákona o přestupcích běžet nová jednoletá promlčecí doba. Před uplynutím této doby došlo k jejímu opětovnému přerušení, a to vydáním prvostupňového rozhodnutí dne 31. 10. 2018, tzn., že ode dne 1. 11. 2018 počala běžet nová jednoletá promlčecí doba. Pokud tedy bylo napadené rozhodnutí vydáno dne 3. 1. 2019 a právní moci nabylo dne 8. 1. 2019, ani podle zákona o přestupcích, i s přihlédnutím k § 32 odst. 3 téhož zákona, kdy odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání, k zániku odpovědnosti žalobkyně za správní delikt (přestupek) nedošlo. Námitka zániku odpovědnosti za přestupek tedy není důvodná.
28. Krajský soud se proto mohl zabývat dalšími námitkami žalobkyně. Té je nutno přisvědčit v tom, že obsah správního spisu skutečně nesvědčí o naplnění všech podmínek k projednání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu platí, že správní orgán tento přestupek projedná, *pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu vykazuje*, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.
29. Otázkou nezbytnosti kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu se již správní soudy zabývaly. Ostatně její shrnutí obsahuje též žalovaným odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016 – 17, z něhož však nelze čerpat oporu pro postup správního orgánu I. stupně v posuzované věci. Z relevantních judikатурních závěrů lze shrnout, že po správních orgánech sice nelze vyžadovat činění rozsáhlých kroků ke zjištění pachatele přestupku, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě správního orgánu podle § 125h zákona o silničním provozu *zjevně nevede k nalezení a usvědčení pachatele přestupku*, nicméně *pokud správní orgány budou mít (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo z jiných indicií) reálnou možnost zjistit přestupce, musí se o to pokusit*.
30. Správní orgán žalobkyni zaslal výzvu podle § 125h zákona o silničním provozu, v níž mj. uvedl, že žalobkyně může písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení výzvy s tím, že toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. Ve výzvě byly ke sdělení informace o totožnosti řidiče obsaženy požadavky na předchystaném formuláři na jméno, adresu, datum narození a jméno a podpis provozovatele s tím, že pokud ze strany provozovatele nebude využit předchystaný formulář, podání musí mít náležitosti podle § 37 správního řádu. Žalobkyně následně reagovala tak, že správnímu orgánu sdělila jméno řidiče s uvedením adresy jeho trvalého pobytu (v X.) a korespondenční adresu (v X.).

31. Pokud žalovaný následně bez dalšího věc odložil, protože *nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě*, aniž by se alespoň pokusil osobu řidiče kontaktovat na uvedených adresách, nelze mít požadavek na učinění nezbytných kroků ke zjištění totožnosti pachatele přestupku za splněný. Poukaz správního orgánu ve výzvě podle § 125h zákona o silničním provozu na náležitosti uvedené v § 37 správního řádu rozhodně nevylučuje další nezbytné kroky správního orgánu ke zjištění totožnosti pachatele přestupku, a to i s přihlédnutím ke skutečnosti, že žalobkyně na výzvu v zákonné lhůtě reagovala a poskytla alespoň některé kontaktní údaje o osobě, které bylo vozidlo v době spáchání přestupku svěřeno. Správní orgán I. stupně se proto měl minimálně pokusit kontaktovat domnělého pachatele přestupku na sdělené (korespondenční) adrese a předvolat jej k podání vysvětlení.
32. Správní orgán I. stupně se pro účely svého dalšího postupu (odložení věci) spokojil s tím, že mu nebylo sděleno datum narození domnělého pachatele přestupku. Jakkoli lze jistě legitimně požadovat po provozovateli vozidla, aby měl informaci o tom, které osobě toto vozidlo poskytl k užívání, informaci o datu narození takové osoby provozovatel vozidla nutně nemusí mít k dispozici, resp. ze strany správních orgánů ani nebylo poskytnuto odůvodnění stran takové případné zákonné povinnosti provozovatele vozidla. Z právní úpravy ani judikatury rovněž nelze dovozovat, že by automatickým důsledkem nesdělení kompletní požadované informace o totožnosti řidiče (tj. včetně data jeho narození), mělo bez dalšího vést k odložení věci o přestupku řidiče, resp. následně k zahájení řízení o přestupku s provozovatelem vozidla. Ostatně i v části odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016 – 17, kterou žalovaný v napadeném rozhodnutí citoval, se výslovně uvádí, že pokud provozovatel vozidla poskytl informace o řidiči vozidla, nemohou správní orgány rezignovat na svou povinnost učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, č. j. 3 As 204/2015 – 22). Pokud se tedy v posuzované věci správní orgán I. stupně nepokusil žalobkyni označenou osobu na označených adresách alespoň neúspěšně kontaktovat, neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21, či ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 – 31). Jedná se tak o vadu v postupu správního orgánu, která je důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí.
33. Co se týká žalobkyní vzneseného podezření, že došlo k manipulaci se správním spisem, podle soupisu spisu skutečně měl být příkaz ze dne 30. 10. 2017 do tohoto spisu založen již dne 20. 10. 2017. Přestože takový nesoulad mohl vzniknout v důsledku nepozornosti, nikoliv s úmyslem se spisovým materiálem manipulovat, při zpracování správního spisu je nutno se takových chyb vyvarovat. Takové pochybení nicméně nemá vliv na zákonnost či přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, jak namítala žalobkyně, a zároveň se nejedná ani o vadu v řízení, která by vedla ke zrušení napadeného rozhodnutí; z příkazu založeného ve správním spisu je datum jeho vydání zřejmé a z tohoto data je nutno vycházet.
34. Pokud žalobkyně namítala, že správní orgán nedoručoval jejímu zmocněnci do datové schránky, je pravdou, že žalobkyně plnou moc udělenou ode dne 16. 11. 2018 zmocněnci L. U. k výzvě správního orgánu prvního stupně (v rozsahu „oprávnění zastupovat žalobkyni v řízení“) doplnila dle požadavků správního orgánu podáním ze dne 6. 12. 2018, odeslaným z datové schránky žalobkyně. Pokud následně podané doplnění odvolání (stejně jako všechny předcházející dokumenty žalobkyně) podala žalobkyně sama, resp. datovou

schránkou prostřednictvím svého jednatele, nejedná se o vadu řízení, která by sama o sobě vedla ke zrušení napadeného rozhodnutí, pokud napadené rozhodnutí bylo doručeno žalobkyni a nikoli toliko jejímu zmocněnci do datové schránky, která v doplněné plné moci nebyla ani identifikována. Pro účely dalšího řízení je nicméně nutné způsob doručování zmocněnci žalobkyně vyjasnit a respektovat právo žalobkyně na volbu zmocněnce ve správním řízení.

VII. Závěr a náklady řízení

35. Soud přisvědčil žalobkyni, že ze strany správního orgánu I. stupně nebyl dodržen zákonem stanovený postup k tomu, aby bylo možné zahájit s žalobkyní řízení o přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Dosavadní postup (zaslání toliko výzvy provozovateli vozidla dle § 125h zákona o silničním provozu) nepostačuje k přijetí závěru, že ze strany správního orgánu byly učiněny nezbytné kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku (řidiče), pokud žalobkyně na výzvu správnímu orgánu poskytla takové identifikační údaje osoby řidiče, které mohl správní orgán ke zjištění totožnosti pachatele přestupku využít, leč tak neučinil. Z uvedeného důvodu tak bylo nutné napadené rozhodnutí zrušit podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Krajský soud tak učinil bez jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky.
36. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci úspěch, a proto jí soud přiznal náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem tvořených zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč.
37. Krajský soud nakonec považuje za vhodné poskytnout účastníkům řízení vysvětlení týkající se změny v obsazení soudu a z toho plynoucí skutečnosti, že ve věci nerozhodovala samosoudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph. D., jak byli účastníci řízení poučeni v průběhu soudního řízení, nýbrž samosoudkyně Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřlová, Ph. D. Změnou rozvrhu práce Krajského soudu v Brně č. 8 na rok 2021, která je dostupná též na www.justice.cz, totiž došlo s účinností od 1. 9. 2021 k zařazení naposled jmenované soudkyně do soudního oddělení 34 A, do něhož je zařazena též samosoudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph. D. Tato samosoudkyně je však t. č. dlouhodobě nepřítomná, a proto v této věci, která přišla na pořad jednání, rozhodovat nemohla.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 11. října 2021

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřlová, Ph.D.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B: K.